Europa-Parlamentet
2019-2024

Udenrigsudvalget

2023/2117(INI)

5.9.2023

UDKAST TIL BETÆNKNING

om gennemførelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik – årlig betænkning 2023
(2023/2117(INI))

Udenrigsudvalget

Ordfører: David McAllister

INDHOLD

Side

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING 3

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om gennemførelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik – årlig betænkning 2023 (2023/2117(INI))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til traktaten om Den Europæiske Union (TEU), særlig artikel 21 og 36,

– der henviser til rapporten af 15. juni 2023 fra næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik (NF/HR) med titlen "FUSP-rapport – vores prioriteter for 2023",

– der henviser til "Et strategisk kompas for sikkerhed og forsvar – For en Europæisk Union, der beskytter sine borgere, værdier og interesser og bidrager til international fred og sikkerhed", godkendt af Det Europæiske Råd den 24. marts 2022,

– der henviser til konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 29. og 30. juni 2023,

– der henviser til Rådets afgørelse (FUSP) 2021/509 af 22. marts 2021 om oprettelse af en europæisk fredsfacilitet og om ophævelse af afgørelse (FUSP) 2015/528[1],

– der henviser til Kommissionens forslag af 20. juni 2023 til en Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Ukraine-faciliteten (COM(2023)0338),

– der henviser til fælleserklæringen fra Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget og Den Europæiske Investeringsbank fra den 1. december 2021 med titlen "Global Gateway" (JOIN(2021)0030),

– der henviser til den fælles meddelelse fra Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik af 7. juni 2023 til Europa-Parlamentet og Rådet med titlen "En ny dagsorden for forbindelserne mellem EU og Latinamerika og Caribien" (JOIN(2023)0017),

– der henviser til De Forenede Nationers Generalforsamlings resolution af 23. februar 2023 med titlen "Grundsætninger i De Forenede Nationers pagt som grundlag for en altomfattende, retfærdig og varig fred i Ukraine" (A/RES/ES-11/6) og til De Forenede Nationers Generalforsamlings tidligere resolutioner om aggressionen mod Ukraine,

– der henviser til De Forenede Nationers Generalforsamlings resolution af 7. april 2022 med titlen "Suspendering af Den Russiske Føderations plads i Menneskerettighedsrådet" (A/RES/ES-11/3),

– der henviser til midtvejsrevisionen for instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde

[1] EUT L 102 af 24.3.2021, s. 14.

og internationalt samarbejde – et globalt Europa,

– der henviser til forretningsordenens artikel 54,

– der henviser til betænkningen fra Udenrigsudvalget (A9-0000/2023),

A. der henviser til, at den regelbaserede internationale orden i stigende grad bliver udfordret af autokratiske aktører, der forsøger at underminere multilaterale organisationer, forårsager destabilisering og truer den globale sikkerhed;

B. der henviser til, at Ruslands angrebskrig mod Ukraine har tilskyndet EU til at give sin udvidelsespolitik fornyet prioritet, hvilket fortsat er dets mest effektive udenrigspolitiske instrument;

C. der henviser til, at Ruslands angrebskrig mod Ukraine har betonet behovet for en mere ambitiøs, troværdig og forenet EU-handlingsplan på verdensscenen og understreget nødvendigheden af, at medlemsstaterne demonstrerer den påkrævede politiske vilje til at omdefinere den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP) til en fuldt udbygget europæisk politik;

1. understreger, at EU's evne til at optræde som en global udenrigspolitisk spiller, en pålidelig international partner og en troværdig sikkerheds- og forsvarsaktør hviler på dets evne til at fremme disse værdier, samtidig med at dets interesser i verden proaktivt defineres, hævdes og forsvares;

2. minder om, at EU bør ledsages i sin optræden udadtil af de værdier og principper, der er forankret i artikel 2, artikel 3, stk. 5, og artikel 21 i traktaten om Den Europæiske Union, der har inspireret EU's egen skabelse, udvikling og udvidelse; mener, at EU skal udforme sin FUSP i overensstemmelse dermed og på grundlag af de følgende fire principper: håndtering af konsekvenserne af Ruslands angrebskrig mod Ukraine, tilpasning af EU-strukturer og beslutningsprocedurer, styrkelse af regelbaseret multilateralisme og forsvar af interesser gennem udvikling af robuste strategiske partnerskaber;

Håndtering af konsekvenserne af Ruslands angrebskrig mod Ukraine

3. gentager i de skarpeste vendinger sin fordømmelse af Ruslands angrebskrig mod Ukraine; forlanger, at Rusland og dets stedfortræderstyrker standser al militær aktion, og at det russiske lederskab øjeblikkeligt og betingelsesløst trækker sine tropper tilbage fra Ukraine og fra ethvert andet land, hvis territorium eller dele deraf, det ulovligt besætter;

4. hylder det modige ukrainske folk, der ikke bare tappert forsvarer deres land, suverænitet, uafhængighed og territoriale integritet, men også den europæiske levevis;

5. fremhæver, at Ruslands angrebskrig mod Ukraine destabiliserer de østlige nabolande og det vestlige Balkan, hvilket igen sætter EU's egen sikkerhed på spil; mener, at EU derfor bør prioritere udvidelsesprocessen og reform af naboskabspolitikken;

6. gentager behovet for, at medlemsstaterne foretager kollektive investeringer i forsvar, og

opfordrer til den fulde gennemførelse af det strategiske kompas;

7. roser Rådet og medlemsstaterne for den beslutsomme reaktion på Ruslands angrebskrig mod Ukraine; opfordrer til, at den Russiske Føderation bliver yderligere isoleret ved at styrke anvendelsen af restriktive foranstaltninger, også imod Belarus; opfordrer indtrængende til et proaktivt diplomati med tredjelande for at minimere omgåelsen af disse sanktioner; tilskynder Kommissionen, HR/NF og medlemsstaterne at mobilisere international støtte til den fredsplan, Ukraine har fremlagt; understreger nødvendigheden af, at EU-institutionerne og medlemsstaterne snarest muligt stiller sig i spidsen for oprettelsen af en særlig international domstol, der skal retsforfølge aggressionen mod Ukraine begået af Den Russiske Føderations politiske og militære ledelse og deres forbundsfæller; opfordrer Kommissionen til at udarbejde et juridisk holdbart forslag til at bruge immobiliserede russiske aktiver til at finansiere Ukraines rekonstruktion;

8. glæder sig over den hurtige oprettelse af Den Europæiske Unions militære bistandsmission; noterer sig, at denne mission er et håndgribeligt bevis på EU's urokkelige støtte til Ukraine;

9. opfordrer medlemsstaterne til at bevare den beslutsomhed, de allerede har demonstreret, og yde Ukraine yderligere politisk, humanitær, militær, infrastrukturelateret, økonomisk og finansiel støtte, så længe det er nødvendigt; roser Kommissionen i denne henseende for forslaget om at oprette Ukrainefaciliteten;

10. insisterer på, at EU ikke vedvarende kan forlade sig på en ad hoc-mobilisering, og minder om, at EU i denne sammenhæng bliver nødt til at forbedre sin evne til at handle som reaktion på globale kriser;

Tilpasning af EU-strukturer og beslutningsprocedurer

11. beklager, at potentialet for hurtig, effektiv og slagkraftig handling inden for udenrigs-, sikkerheds- og forsvarsområdet, som forefindes i passerellebestemmelserne i TEU, kun er blevet brugt i et begrænset omfang; gentager sin opfordring til Rådet om gradvist at gå over til afstemninger med kvalificeret flertal for beslutninger inden for FUSP, der ikke har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet;

12. gentager, at Parlamentet spiller en integreret rolle i FUSP og yder et særligt bidrag hertil i kraft af sine særskilte instrumenter, kanaler og kontakter;

13. opfordrer til at bruge Team Europe-tilgangen fuldt ud til at sikre den effektive fordeling af midler; insisterer på, at Parlamentet er en del af Team Europe og bør behandles som sådan;

14. mener, at der er behov for stærkere parlamentarisk tilsyn med EU's optræden udadtil, herunder regelmæssig adgang til fortrolig information;

15. opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at afsætte tilstrækkelige midler til FUSP;

Styrkelse af regelbaseret multilateralisme

16. fremhæver, at multilaterale fora, blandt disse først og fremmest FN og dets agenturer, skal betragtes som EU's foretrukne samarbejdsform; udtrykker i denne henseende bekymring for den stigende brug af eksklusive samarbejdsformer, der vidner om en øget konkurrence mellem stormagter; opfordrer medlemsstaterne til at styrke inklusive former for multilateral forvaltning og tilskynder i denne sammenhæng Kommissionen, Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) og Rådet til at optrappe det interinstitutionelle samarbejde med multilaterale organisationer, der er uløseligt forbundet med det internationale regelbaserede system og håndteringen af globale fællesgoder;

17. understreger, at EU skal forblive en pålidelig allieret i udviklingssamarbejdet verden over; udtrykker sin bekymring over, at EU møder øget skepsis og manglende engagement; opfordrer EU til at imødekomme partnerlandenes forventninger og hurtigt levere resultater vedrørende de politiske aftaler med dem for at demonstrere, at det internationale regelbaserede system kan løse de aktuelle udfordringer;

18. opfordrer Kommissionen til effektivt at bruge Global Gateway som et instrument til at øge EU's tilstedeværelse og synlighed verden over ved hjælp af infrastrukturinvesteringer, der skaber merværdi nationalt i partnerlandene i tråd med målene for bæredygtig udvikling;

Forsvar af interesser gennem udviklingen af robuste strategiske partnerskaber

19. fremhæver behovet for at styrke eksisterende partnerskaber med ligesindede lande og understreger betydningen af at opbygge alliancer med andre lande i det globale syd;

20. understreger vigtigheden af et stærkt og strategisk transatlantisk samarbejde; opfordrer Kommissionen til at opfostre tættere bånd med centrale partnere i både USA og Canada for at kunne modvirke globale udfordringer, der påvirker vores fælles værdier, interesser, sikkerhed og velstand;

21. glæder sig over indgåelsen af Windsorrammen; opfordrer til at indgå i et mere struktureret samarbejde med Det Forenede Kongerige på udenrigsområdet og for en større involvering af Det Forenede Kongerige i europæiske sikkerheds- og forsvarsprojekter;

22. glæder sig både over oprettelsen af den rådgivende gruppe for Belarus-EU-anliggender, der skal muliggøre en fortsat dialog mellem EU og belarusiske demokratiske kræfter, og den igangværende støtte til russiske menneskerettighedsforkæmpere og til uafhængige medier i og uden for Rusland;

23. minder om behovet for at udvise et oprigtigt politisk engagement vedrørende tiltrædelsesforhandlingerne med Albanien, Montenegro, Nordmakedonien og Serbien på betingelse af gennemførelsen af EU-relaterede reformer;

24. glæder sig over, at Ukraine, Moldova og Bosnien-Hercegovina er blevet givet status som EU-kandidatlande, og visumfritagelsen for Kosovos borgere; understreger, at Georgiens ansøgning om tiltrædelse af EU vil blive vurderet på grundlag af landets egne resultater og dets succes med at opfylde Københavnskriterierne for EU-medlemskab;

25. mener, at Ukraines og Moldovas tiltrædelse til EU vil være en geostrategisk investering i et forenet og stærkt Europa; roser det fremskridt, reformerne allerede har opnået, og opfordrer indtrængende Kommissionen til at fremlægge en ambitiøs køreplan for tiltrædelsesforhandlingerne, så de kan begynde ved udgangen af i år, såvel som for Ukraines og Moldovas gradvise integration til EU's politikker og programmer;

26. understreger, at uden en drastisk kursændring fra den tyrkiske regerings side kan Tyrkiets EU-tiltrædelsesproces ikke genoptages; opfordrer EU og den tyrkiske regering til at bevæge sig i retning af et tættere, mere dynamisk og strategisk partnerskab; opfordrer Kommissionen til at finde en parallel og realistisk ramme for forbindelserne mellem EU og Tyrkiet, der omfatter alle de involverede parters interesser;

27. opmuntrer HR/NF og Kommissionen til at styrke EU's naboskabs sydlige dimension, herunder gennem øget dialog, og til at sikre tilstrækkelige ressourcer til en rettidig og effektiv gennemførelse af den nye dagsorden for middelhavsområdet;

28. noterer sig den politiske aftale om en omfattende partnerskabspakke med Tunesien; minder om, at dette aftalememorandum kommer med betingelser og opfordrer indtrængende Kommissionen til at sikre overholdelse af disse;

29. understreger behovet for at engagere sig mere strategisk med Golflandene, særligt om fremme af regional sikkerhed, samarbejde, klimahandling og menneskerettigheder;

30. glæder sig over genoptagelsen af diplomatiske forbindelser mellem Kongeriget Saudi-Arabien og Den Islamiske Republik Iran; fordømmer de iranske politi- og sikkerhedsstyrkers, herunder Den Islamiske Revolutionsgardes, brutale magtanvendelse ved demonstrationer efter Mahsa Aminis død;

31. glæder sig over Abraham-aftalerne og forventer, at de vil føre til fred, stabilitet og nedtrapning af spændingerne i Mellemøsten; gentager sin urokkelige støtte til en forhandlet tostatsløsning for Israel og Palæstina på grundlag af grænsedragningen fra 1967 med to suveræne, demokratiske stater og Jerusalem som hovedstad for begge;

32. fremhæver behovet for at forøge EU's tilstedeværelse i Centralasien som reaktion på russisk og kinesisk engagement i regionen; understreger EU's interesse i øgede økonomiske forbindelser og forstærkede politiske bånd med landene i Centralasien, delvist for at minimere omgåelsen af sanktioner mod Rusland og Belarus;

33. gentager, at en fredelig, stabil og regelbaseret indopacifisk region er i afgørende europæisk interesse, og tilskynder med henblik herpå til tættere politiske bånd med ligesindede partnere i tråd med EU's strategi for samarbejde i den indopacifiske region, særligt med Japan, Republikken Korea, Australien og New Zealand;

34. noterer sig, at geopolitiske udfordringer har styrket EU's og Indiens fælles interesse i at garantere sikkerhed, velstand og bæredygtig udvikling; roser skabelsen af Handels- og Teknologirådet mellem EU og Indien; opfordrer til at få et topmøde mellem Indien og EU for at bevare de bilaterale forbindelser højt på dagsordenen;

35. mener, at Kinas udvikling forbliver en af de største geopolitiske udfordringer i det 21. århundrede, og kræver et flerdimensionelt svar, gennem hvilket EU bevarer sit

samarbejde med Kina vedrørende en række hovedspørgsmål, mens risikoen ved forholdet nedbringes ved at mindske den økonomiske overafhængighed i vigtige sektorer;

36. fordømmer det det kinesiske statsstyrede tvangsarbejdssystem og dets forbrydelser mod menneskeheden i Xinjiang; minder om, at "ét-Kina-politikken" fortsat er en hjørnesten i forholdet mellem EU og Kina;

37. fordømmer på det kraftigste Kinas fortsatte militære provokationer mod Taiwan og gentager sin håndfaste afvisning af enhver ensidig ændring af status quo i Taiwanstrædet;

38. fremhæver, at ressourcer skal fordeles således, at en ægte Team Europe-tilgang kan fremme EU's politiske fodspor i Stillehavsregionen effektivt;

39. understreger, at Sammenslutningen af Sydøstasiatiske Nationer (ASEAN) er en yderst vigtig allieret med hensyn til at styrke regelbaseret multilateralisme; opfordrer til tæt samarbejde i tråd med den fælles erklæring fra EU's og ASEAN's ledere af 14. december 2022 for at kunne udforme regional dynamik ud over binære begrænsninger af den kinesiske og amerikanske konkurrence;

40. roser, at post-Cotonouaftalen og dens regionale protokoller er blevet undertegnet, og at den, når den er ratificeret, vil give mulighed for et enestående regionalt fokus på landene i Afrika, Caribien og Stillehavet; opfordrer Kommissionen og HR/NF indtrængende til at sikre, at der følges op på topmødet mellem EU og Den Afrikanske Union fra februar 2022 for at uddybe samarbejdet om initiativer af fælles interesse og til at imødegå behovene hos partnerlandene i Afrika;

41. tager topmødet mellem EU og Sammenslutningen af Latinamerikanske og Caribiske Stater til efterretning, men udtrykker bekymring over, at det ikke blev et vendepunkt i de biregionale forbindelser, særligt på grund af Kinas og Ruslands stigende indflydelse i Latinamerika og Caribien; opfordrer medlemsstaterne og EU-Udenrigstjenesten til at føre proaktivt diplomati i regionen med stor vægt på at forsvare den multilaterale globale orden, folkeret og respekt for demokrati og menneskerettigheder; glæder sig over afslutningen af forhandlingerne om den avancerede rammeaftale mellem EU og Chile og associeringsaftalen mellem EU og Mexico; opfordrer indtrængende Kommissionen til beslutsomt at fremrykke aftalen med Mercosur og minder om behovet for at afslutte ratifikationsprocessen for associeringsaftalen mellem EU og Mellemamerika;

42. opfordrer til et stærkere EU-engagement i Arktis af hensyn til konsekvenserne af klimaforandringer, industriel og økonomisk konkurrence og retten til fri sejlads;

43. fremhæver, at den sydlige polarregion bør betragtes som et nyt interesseområde på grund af skiftende geopolitiske dynamikker; understreger betydningen af multilateralt samarbejde i behandlingen af beskyttede havområder;

°

° °

44. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Det Europæiske Råd, Rådet, Kommissionen, næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik og medlemsstaternes nationale parlamenter.